

Beställt av
Energimyndigheten

Utfört av
Åsa Wahlström och Mette Lager, CIT Renergy (Lågan)
Agneta Persson och Michael Sillén, Anthesis (BeSmå)

Datum
2024-01-23

Expertpool och kunskapshöjande
insatser för energieffektivisering i
småhus

Förord

Föreliggande förstudie har genomförts under 2023 i ett samarbete mellan Lågan och BeSmå på uppdrag av Energimyndigheten. Projektet har genomförts gemensamt mellan författarna på CIT Renergy och Anthesis, och omfattar övergripande att samla och driva frågor angående energieffektivisering av småhus inom en expertpool och att ta fram en kunskapshöjning utbildning för aktörer som bistår småhusägare vid energirenovering. Kontakt med deltagare inför varje workshop och sammanfattning av workshopparnas resultat har huvudsakligen genomförts av Michael Sillén, framtagning av en kunskapshöjande insats i 4 moduler har huvudsakligen genomförts av Mette Lager och Helena Lantz medan projektledning och drivande av expertpoolen har genomförts av Åsa Wahlström och Agneta Persson. Ansvarig hos beställaren Energimyndigheten har varit Dag Lundblad och Carl-Magnus Palmblad.

Göteborg den 23 januari 2023

Åsa Wahlström och Agneta Persson

Sammanfattning

En storskalig energieffektivisering i småhussektorn är nödvändig för att klara våra klimatmål och försörjningstryggheten av el framöver, men också för att förbättra småhusägarnas ekonomiska situation och öka deras energiförsörjningstrygghet.

För att påskynda en ändamålsenlig och effektiv energieffektivisering av småhussektorn behövs branschövergripande stöd, satsningar och kunskapsuppbyggnad. Men vilka satsningar är mest ändamålsenliga och hur kan man nå ut med en kunskapshöjning i branschen? I en förstudie som genomfördes under hösten 2022 konstaterades att det både behövs åtgärder som kan överbrygga hinder och ge en enhetlig, korrekt, objektiv och relevant information om möjligheter av energieffektiviseringsåtgärder. Det behövs även ett kunskapslyft i småhusbranschen hos flera typer av aktörer för att de i sin tur ska kunna hjälpa småhusägarna, som oftast är lekmän.

Under 2023 har det arbete som grundlades 2022 fortsatt med följande målsättningar:

- Att etablera och driva verksamhet inom en expertpool som kan hjälpa till med kvalificerade analyser och direkt informationsöverföring till aktuell målgrupp samt motivering till att olika målgrupper genomgår kunskapshöjande insatser.
- Att vidareutveckla utbildningar och testköra dem för kunskapshöjning av de aktörer som bistår småhusägare vid energirenovering.

När det gäller expertpoolen har arbetet drivits genom regelbundna möten där relevanta aktörer har erbjudits en arena för att utbyta information och förbereda gemensamma utvecklingsprojekt.

När det gäller utbildningar har utbildningen *Energirenovering av småhus – Nya möjligheter för din verksamhet* utvecklats och består av fyra olika moduler.

Pilotutbildningar har hållits där deltagarna har fått utvärdera de olika modulerna. Modul 1 till 3 har därefter spelats in i fem olika avsnitt där varje avsnitt motsvarar en maximalt 30 minuter lång film. Filmerna kommer kunna användas som utbildningsmaterial framgent.

Vi föreslår att arbetet med expertpoolen fortsätter under 2024, förslagsvis drivs arbetet i ett fördjupningsområde mellan BeSmå och Lågan. Delar av den föreslagna utbildningen finns nu som online-utbildningar där målgruppen själv kan välja tid för att genomföra utbildningen. Det är viktigt att understryka att det finns en stor utmaning i att få de olika aktörerna att vilja genomföra den framtagna utbildningen. Här kommer expertpoolen att vara en viktig aktör för att sprida information om utbildningen.

Innehållsförteckning

Förord	2
Sammanfattning	3
1 Bakgrund	5
2 Syfte och mål	6
3 Genomförande – drivande av expertpool	6
3.1 Workshops	6
3.2 Förankring hos aktörer i expertpoolen	9
3.3 Åtaganden	9
4 Genomförande – utveckling och test av utbildning	10
4.1 Utveckling av 4 moduler	10
4.2 Testutbildning och förbättring av modul 1 till 3	11
4.3 Testutbildning och förbättringar modul 4	11
5 Fortsatt arbete	12
5.1 Drivande av expertpool	12
5.2 Utveckling av utbildning	12
Bilaga 1: Deltagande aktörer vid workshops	14

1 Bakgrund

Både Sverige och EU har höga ambitioner gällande effektivare energianvändning och minskad klimatpåverkan. Bebyggelsen är en betydande pusselbit i de ambitionerna. I Sverige råder det idag brist på nya bostäder samtidigt som behovet av att renovera det befintliga beståndet ökar. Allt starkare krav ställs även på effektivare användning av energi. EU:s nya ramprogram för miljöfrågor The Green Deal (den Gröna Givna på svenska) innebär bland annat en rad insatser och krav för att minska energianvändningen. I omarbetningen av av Direktivet om byggnaders energiprestanda - Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) skärps kraven på energieffektivisering, och småhusen spelar en stor roll i möjligheten att uppfylla dessa krav. De nya taxonomireglerna som nu ger möjlighet att klassificera ”gröna lån” till de 15 procent bästa byggnaderna har gett ett ökat intresse från bank- och finanssektorn angående energifrågor. Taxonomireglerna ger även möjlighet att värdera byggnader som inte bidrar med någon betydande skada för klimatförändringar de 30 procent bästa byggnaderna i det nationella beståndet. Det finns därmed ett stort lärandebehov hur energiprestanda beräknas och hur energieffektivisering kan lanseras även för småhus vars energiprestanda inte faller inom de två sämsta klasserna.

Förutom minskad klimatpåverkan skulle en storskalig energieffektivisering i småhussektorn kunna bidra till att Sverige klarar den utmaning som Svenska Kraftnät förutspår - att elanvändningen i Sverige kommer att fördubblas till 2045.¹

Stora lönsamma potentialer för att effektivisera det befintliga småhusbeståndet har identifierats i fler olika studier, men det finns hinder som gör att potentialerna i stor utsträckning inte realiserar. För många småhus sker renoveringar utan att någon energieffektivisering alls realiserar. Låga energipriser har länge varit ett stort hinder för energirenovering, men den senaste tidens kraftigt höjda energipriser kan komma att vända på detta och istället bli en drivkraft. Det finns dock en risk att politiskt mer kortsiktiga åtgärder vidtas vilket ytterligare kan fördröja genomförandet av långsiktiga åtgärder med hög energieffektiviseringspotential.

För att påskynda en ändamålsenlig och kostnadseffektiv energieffektivisering av småhussektorn behövs branschövergripande stöd, satsningar och kunskapsuppbyggnad. Men vilka satsningar är mest ändamålsenliga och hur kan man nå ut med en kunskapsförhöjning i branschen? I en förstudie som genomförts under hösten 2022² kan det konstateras att det både behövs:

---

¹ Systemutvecklingsplan 2022-2031, vägen mot en dubblerad elanvändning, Svenska Kraftnät.

² Expertpool och kunskapsförhöjande insatser för energieffektivisering i småhus – behov och former, Åsa Wahlström och Mette Lager, CIT Renergy (Lågan) och Agneta Persson och Karin Lindström, Anthesis (Besmå), 2023-02-09.

- åtgärder som kan överbrygga hinder och ge en enhetlig, korrekt, objektiv och relevant information om möjligheter av energieffektiviseringsåtgärder och
- ett kunskapslyft i branschen hos flera typer av aktörer som i sin tur kan hjälpa småhusägarna, som oftast är lekmän.

Förstudien undersökte behov och former för en expertpool och för kunskapshöjande insatser. I förstudien konstateras att en expertpool signifikant skulle kunna bidra till både en samordning av insatser till att bli mer träffsäkra och att nå aktörer i målgruppen. Det finns ett tydligt intresse hos samtliga av de vidtalade aktörerna att aktivt bidra till denna utveckling och därmed också ingå i en expertpool med konkreta åtaganden. I förstudien föreslogs målsättningar för en sådan expertpool med möjlig sammansättning av aktörer och åtaganden.

För kunskapshöjande insatser identifierades ett antal aktörer som bistår småhusägare vid energirenoivering i förstudien. Målgruppen har en stor spridning, både vad gäller nuvarande kunskapsnivå och på vilket vis man vill och kan ta till sig ny information. Det finns en stor utmaning i att målgruppsanpassa utbildningen eftersom den riktar sig till praktiska yrkesgrupper. Utbildningen behöver begränsas i tid, delas upp i valbara mindre moduler, helst vara flexibla i när de genomförs, helst vara fysiskt på plats och det är viktigt att det finns möjlighet för deltagarna att få svar på frågor i realtid. Även med en lämplig form, längd och tillfälle på en utbildning behövs ytterligare incitament för att aktörerna i varje målgrupp ska genomföra utbildningen, till exempel god marknadsföring från branschorganisationerna eller en diplomering för de som har genomgått utbildningen.

2 Syfte och mål

Syftet med denna nya förstudie har varit att fortsätta det arbete som grundlades i förstudien 2022 med följande målsättningar:

- Att under 2023 etablera och driva verksamhet inom en expertpool som kan hjälpa till med kvalificerade analyser och direkt informationsöverföring till aktuell målgrupp samt motivering till att olika målgrupper genomgår kunskapshöjande insatser.
- Att vidareutveckla utbildningar och testköra dem för kunskapshöjning av de aktörer som bistår småhusägare vid energirenoivering.

3 Genomförande – drivande av expertpool

Förstudien har genomförts under 2023. Arbetet har huvudsakligen bedrivits genom workshops och intervjuer. De aktörer som har deltagit i arbetet representerar en bred grupp av aktörer, och uppslutningen vid förstudiens aktiviteter har varit stor, se bilaga 1.

3.1 Workshops

Under 2023 ordnades tre workshops för expertpoolens medlemmar. En på våren och två på hösten. Workshopen den 4/5 och den 22/11 arrangerades i Stockholm och

expertpoolens medlemmar deltog på plats. Workshopen den 19/9 ordnades digitalt och expertpoolens deltagare medverkade på distans.

På dessa möten genomfördes presentationer av olika aktuella ämnen. Ämnena valdes utifrån frågeställningar som kommit upp på föregående expertpoolsmöte eller i dialog med poolens medlemmar mellan mötena. Efter varje presentation fanns det god tid för diskussion där poolens medlemmar fick möjligheter att ge input till och bearbeta ämnet.

Det fanns också block med gruppdiskussioner på expertpoolens möten. Syftet med diskussionerna var att initiera och påbörja fördjupande utvecklingsinsatser inom områden som medlemmarna pekat ut som relevanta.

På mötena redogjordes också för utvecklingen och genomförandet av utbildningsinsatsen.

Workshop 1 – Den 4/5

Årets första expertpoolsmöte var ett uppstartsmöte där det vinnlades om att deltagarna skulle få en gemensam förståelse för expertpoolens syfte och arbetsformer, och att känna ett gemensamt ägarskap för poolens utveckling.

Energimyndighetens representant inledde mötet med att sätta expertpoolens arbete med energieffektivisering av småhussektorn i ett större sammanhang med olika betydande policyförändringarna, såväl nationella som RU-relaterade exempelvis de förändringar som genomförandet av Fit for 55 bl.a. genom omarbetningarna av Energieffektiviseringsdirektiven (EED) och Direktivet för byggnaders energiprestanda (EPBD).

Mötet fortsatte med en genomgång av den rapport om expertpoolen som togs fram 2022 och som främst bygger på intervjuer med relevanta branschaktörer. Flera av dessa är nu medlemmar i expertpoolen.

Efter en genomgång av expertpoolens syfte och arbetssätt genomfördes gruppdiskussioner om möjliga samarbets- och utvecklingsområden.

Bland de områden som identifierades i grupperna som relevanta att utveckla kan nämnas:

- Riktlinjer för energiberäkningsverktyg. Hur kvalitetssäkrar vi verktygen och verifierar att beräknad energibesparing vid olika typer av föreslagna åtgärder verkligen uppnås. Detta är avgörande frågor exempelvis för bankerna när de ska ge gröna lån och uppfylla EU-lagstiftning kopplat till taxonomin.
- Guide för hur olika typer av entreprenörer kan samverka för att skapa gemensamma erbjudanden mot kund.
- Implementering av bra renoveringspass
- Digitala verktyg som förenklar för kund och entreprenör.
- Demonstration av goda exempel, trovärdig avsändare, story telling
- Kvalitetssäkring, diplomerings/certifiering av aktörer

Efter redovisningen av grupparbetet gjordes en genomgång av läget med utbildningsinsatsen.

Mötet avslutades med en diskussion om former för det arbetet.

Blandningen av fysiska och digitala möten ansågs var det bästa framtida arbetssättet. Även om fysiska möten innebär betydande restider för ett antal av poolens medlemmar

väger möjligheterna att få träffa andra relevanta aktörer upp besväret. Nätverkande på plats har angetts av rådets medlemmar som ett av de stora värdena med poolen.

Workshop 2 – 19/9. Distansmöte

Mötet inleddes med en återkoppling av pågående arbete. Därefter gav representanter för företaget Econans en presentation om deras kalkylverktyg för energieffektiviserande renovering av småhus. Vidare gavs en presentation av Energihjälpen som är ett verktyg för verifiering av mätdata och kontroll mot beräkningar. Utöver detta gav CIT Renergy en presentation om responsen från de första pilotutbildningarna.

Baserat på de diskussioner som fördes vid det föregående mötet och presentationerna som gavs vid detta möte fortsatte diskussionerna om möjliga vägar att skapa olika relevanta utvecklingsprojekt.

Workshop nr 3 - 22/11

Workshop nr 3 genomfördes liksom det första mötet för året som ett arrangemang där expertpoolens deltagare möttes på plats.

Ett resultat av de samarbeten som har uppstått inom ramen för expertpoolen är att Länsförsäkringars Forskningsfond har beviljat medel för en undersökning om svenskarnas kunskap om el om energi. Studien genomfördes under perioden april till oktober 2023. Studiens resultat presenterades vid expertpoolens tredje workshop för året.

Vidare presenterades färsk input från Regeringskansliet om förhandlingarna om direktivet för byggnaders energiprestanda. De olika möjliga utfallen av förhandlingarna diskuterades, liksom på vilket sätt de olika utfallen bedöms påverka takten på byggnadsbeståndets energieffektivisering.

Vid mötet gjordes det också en sammanfattning av de diskussioner som förts under året om olika möjliga gemensamma utvecklingsprojekt och samarbeten. Detta följdes av en Mentifråga om vilka samarbeten och åtaganden som expertpoolens medlemmar är intresserade av, resultatet är sammanställt nedan.

De områden som expertpoolens medlemmar ser som angelägna att utveckla gemensamt/i samarbeten (enligt prioriteringsordning):

- Demonstration av goda exempel, trovärdig användare
- Skapa åtgärds paket
- Digitala verktyg som gör det enkelt
- Guide för olika verktyg (Hemma, Econans, Bovra)
- Vad innebär EPBD och hur ska det implementeras?
- Guide för samverkan - Affärsmodeller
- Riktlinjer för kalkyler - Schabloner på kostnader?
- Hur kan vi implementera bra renoveringspass?
- Verifiera prestanda

De områden där expertpoolens medlemmar aktivt själva vill delta i projekt och samarbeten (enligt prioriteringsordning):

- Vad innebär EPBD och hur ska det implementeras?
- Verifiera prestanda

- Skapa åtgärdspaket
- Guide för samverkan - Affärsmodeller
- Riktlinjer för beräkning - Är energiprestandan rätt?
- Demonstration av goda exempel, trovärdig användare
- Digitala verktyg som gör det enkelt
- Riktlinjer för kalkyler - Schabloner på kostnader
- Guide för olika verktyg (Hemma, Econans, Bovra)
- Hur kan vi implementera bra renoveringspass?

3.2 Förankring hos aktörer i expertpoolen

En omfattande dialog har bedrivits med expertpoolsmedlemmarna mellan mötena för att säkerställa att poolen utvecklas enligt medlemmarnas intressen. Dialogen har möjliggjort en snabb feedback och gjort att arbetet hålls aktuellt.

Det har i kontakterna med expertpoolens medlemmar framkommit att de anser att verksamheten är mycket angelägen. De ämnen som tas upp och de diskussioner som förs på mötena ses som relevanta av poolens medlemmar. Genom att delta i expertpoolen får de information som de kan använda i sin övriga verksamhet eller sprida till sina medlemmar. Expertpoolens medlemmar är intresserade av ett fortsatt samarbete.

Ett resultat från expertpoolen som mötesplats är att två aktörer har börjat samarbeta med att eventuellt utveckla en gemensam affärsmodell för att hjälpa svenska småhus att energieffektivisera sina bostäder. Dryft, ett hantverksbolag inom energirenoveringar för småhus, och Hemma, en aktör inom energidataaggregering och digitala energieffektiviseringstjänster för banker, energibolag och deras kunder. Två andra aktörer har också börjat samarbeta (Klimatfastigheter och Proximus Sverige).

3.3 Åtaganden

På poolens möten har det diskuterats vilken typ av åtaganden respektive organisation kan gå in med för att stärka arbetet i poolen och för energieffektivisering i småhusbebyggelsen. Slutsatserna av diskussionerna har varit att åtagandena ska vara relaterade till respektive organisations roll och rådighet. För en medlemsorganisation kan den viktigaste rollen vara att sprida information och engagera medlemmar till både affärsutveckling och kunskapsuppbyggnad. För en bank kan åtagandena vara kopplade till finansiering av gröna lån och hur det säkerställs att en byggnad har förklarad energiprestanda osv. Det har dock varit svårt att konkretisera specifika åtaganden.

Merparten av de frågor som har diskuterats och de utmaningar som har identifierats kräver samverkan mellan flera olika typer av aktörer. Med hjälp av den arena som expertpoolen erbjuder kan gemensam utveckling katalyseras och påskyndas för att skapa nödvändiga förändringar. Fördjupningsområden om olika frågeställningar kan bildas för att möjliggöra ett djupare samarbete och att medlemmarna kan välja vilka frågeställningar som de i första hand vill åta sig att driva.

4 Genomförande – utveckling och test av utbildning

Under 2023 har utbildningen *Energirenovering av småhus – Nya möjligheter för din verksamhet* utvecklats. Utbildningen är uppbyggd av fyra moduler och riktar sig till entreprenörer, leverantörer och energiexperter. Under hösten 2023 har pilotutbildningar hållits för en mindre grupp deltagare från målgruppen. Efter genomförd utbildning har deltagarna fått utvärdera de olika modulerna.

Innehållet i de tre första modulerna har därefter bearbetats och ett antal filmer har spelats in. För att filmerna inte ska bli för långa har de tre modulerna delats upp i fem olika avsnitt där varje avsnitt motsvarar en maximalt 30 minuter lång film. Filmerna kommer kunna användas som utbildningsmaterial framgent.

4.1 Utveckling av 4 moduler

Utbildningen är indelad i fyra moduler med olika innehåll varpå modulerna riktar sig till olika målgrupper.

Modul 1 – Affärsmöjligheter och samordning

Modulen inleds med att beskriva varför entreprenörer bör arbeta med energirenovering av småhus och hur de ska tänka för att maximera energibesparingen vid energirenoveringar. Det beskrivs var affärsmöjligheten finns och kundresan går igenom. Vidare beskrivs samordning, *One-stop-shop* samt avtal och riskhantering.

Målgrupp: Entreprenörer som vill göra energibesiktningar och energirenoveringar som koncept.

Modul 2 – Grundläggande om byggnaden som system

Modulen inleds med ett resonemang kring varför fler småhus behöver energirenoveras samt hur energipolitiken påverkar småhussektorn. Begreppet *byggnaden som system* introduceras och förklaras grundläggandet på ett tydligt och enkelt vis för att skapa en förståelse för hur olika system i en byggnad påverkar varandra, vilket gör att varje enskild energibesparande åtgärd kan påverka hela byggnaden. Genom att se byggnaden som ett system förklaras sedan vad som går att göra för att minska en byggnads energianvändning samt vilken ordning olika typer av åtgärder bör utföras. Därefter ges exempel på olika typer av energibesparande åtgärder inklusive schablonvärden för de olika typåtgärderna. Slutligen förklaras hur värmen och fukten rör sig i en byggnad för att skapa förståelse för varför fuktskador kan uppstå samt varför det är viktigt med tillräcklig ventilation.

Målgrupp: Entreprenörer, leverantörer och energiexperter.

Modul 3 – Fördjupning om byggnaden som system

Modulen inleds med att gå igenom tillvägagångssätt vid energirenovering av småhus. Därefter förklaras elprisets olika delar för att skapa en förståelse för hur de ingående delarna påverkar en möjlig kostnadsbesparing vid energirenovering. Exempel på paketering av olika energibesparande åtgärder presenteras samt vilken energibesparing och kostnadsbesparing paketerna ger. Exempelen innehåller både byte till fjärrvärme och byte till en värmepump i samband med en energirenovering. Vidare förklaras begreppet inlåsningseffekt samt vikten av att räkna med ett korrekt basfall. Modulen går djupare in på inomhusmiljö och fuktrisker jämfört med vad som gjordes i modul 2. Slutligen är det

en genomgång av injustering och styrning samt hantering av estetik och bevarandekrav vid energirenoveringar.

Målgrupp: Entreprenörer och energiexperter.

Modul 4 - Totalmetodiken för småhus

Efter en kort repetition av tidigare moduler inleds modulen med att gå igenom totalmetodikens kärna och innehåll samt ett exempel på när en energirenovering av ett småhus genomförts som ett totalprojekt. Därefter beskrivs hur lönsamheten av energibesparande åtgärder beräknas och hur det går att sätta lönsamhetskrav utifrån en småhusägares perspektiv. Begreppen investering, besparing, livslängd och ränta går igenom samt hur det går att lägga in olika energibesparande åtgärder i ett internräntediagram. Vidare förklaras hur åtgärder påverkar varandra samt hur det är möjligt att räkna med schabloner ifall man saknar tillgång till energiberäkningsprogram. Totalprojekt genomförs stegvis i tre olika etapper. Modulen avslutas med en genomgång av de tre olika etapperna.

Målgrupp: Energiexperter och entreprenörer som vill affärsutveckla.

4.2 Testutbildning och förbättring av modul 1 till 3

Modul 1 till 3 genomfördes digitalt live under två efterföljande förmiddagar mellan 08:00 och 10:00. Deltagarna uppmuntrades till att ställa frågor samt lämna synpunkter på innehållet. Efter varje utbildningstillfälle fick deltagarna genomföra en utvärdering.

Sammanfattningsvis var deltagarna nöjda med längden på utbildningen, tiden på dagen samt nivån på utbildningen. De tyckte också att det var bra att utbildningen hölls digitalt live med möjlighet till att ställa frågor. Det fanns vissa önskemål om fördjupning av vissa delar vilket är svårt att tillgodose då det samtidigt finns önskemål om att utbildningen inte ska vara för lång. Vidare ser flera deltagare positivt på att utbildningen kompletteras med en *räknestuga*.

Utifrån inkomna synpunkter har innehållet omarbetats och förbättrats. För att det ska vara ekonomiskt rimligt och för att det ska finnas ett bestående utbildningsmaterial har utbildningen därefter spelats in. För att filmerna inte ska bli för långa har de tre modulerna delats upp i fem olika avsnitt där varje avsnitt motsvarar en maximalt 30 minuter lång film.

Filmerna har därefter visats för ytterligare ett antal deltagare. Utifrån deras respons har filmerna kompletterats med en introduktion för att säkerställa att innehållet i utbildningen mottas på ett korrekt vis. Ihop med introduktionen publiceras filmerna på Lågans hemsida.

4.3 Testutbildning och förbättringar modul 4

Även modul 4 genomfördes digitalt live men under en förmiddag mellan 08:00 och 10:00. Deltagarna uppmuntrades även vid detta tillfälle till att ställa frågor samt lämna synpunkter på utbildningens innehåll. Efter utbildningen fick deltagarna göra en utvärdering.

Deltagarna var i stort sett nöjda även med modul 4. Förslagsvis förbättras några detaljer innan modulen spelas in. Precis som för utvärderingen av modul 1-3 är deltagarna positiva till att utbildningen kompletteras med en *räknestuga*. Det nämns även att det kan vara bra med *läxor* där beräkningsgången sedan går igenom gemensamt i grupp.

5 Fortsatt arbete

5.1 Drivande av expertpool

Vi föreslår att arbetet med expertpoolen fortsätter även nästa år. Förslagsvis drivs expertpoolen vidare under 2024 i ett fördjupningsområde mellan BeSmå och Lågan. Inom fördjupningsområdet kan olika frågeställningar och behov belysas och särskilda insatser kan bildas för att möjliggöra ett djupare samarbete mellan olika konstellationer av medlemmarna, och att medlemmarna kan välja vilka frågeställningar som de i första hand vill åta sig att driva. Frågeställningar och behov som behöver belysas kommer bland annat att utgå från resultatet av mentifrågor i workshop 3 (avsnitt 3.1).

5.2 Utveckling av utbildning

Vi föreslår att även modul 4 förbättras och spelas in i lämpligt antal avsnitt på samma vis som modul 1-3. Därefter behöver framtida utgivare och hemvist för utbildningen förankras och beslutas.

Vidare föreslås att kunskapsprov tas fram för diplomering av person som genomfört till och med modul 4. Utbildningen kompletteras förslagsvis även med stödstuga där deltagare har möjlighet att ställa frågor samt räknestuga där deltagarna har möjlighet att genomföra räkneexempel.

Slutligen föreslås att modul 5, 6 och 7 som tidigare föreslagits tas fram. För innehåll och upplägg av modulerna se tabell 2 nedan.

Det är viktigt att understryka att det finns en stor utmaning i att få de olika aktörerna att vilja genomföra den framtagna utbildningen. Utbildningen kommer alltså inte kunna fungera som enskild åtgärd för att skapa ett kunskapslyft i branschen. Därav föreslås att Expertpoolen används för att sprida information om utbildningen. Genom att utbilda handledare till utbildningen (modul 7) ges möjlighet att hålla utbildningen fysiskt vilket också är en möjlighet att öka spridningen.

Tabell 2 Förslag på innehåll och upplägg av modul 5, 6 och 7

Modul	Innehåll	Målgrupp	Form	Förkunskapskrav	Längd
5	Livscykelanalys av material i förhållande till energieffektivisering – verktyg	Leverantörer	<ul style="list-style-type: none"> • Några lärarledda online • Förinspelade online 	Ska ha genomfört modul 2	2 h
6	<p>Bakgrund till EUs taxonomiförordning och koppling till gröna lån</p> <p>Energimål och krav för gröna lån</p> <p>Energieffektivisering och skillnad på långsiktighet, olika energiposter och energikällor</p> <p>Verifiering eller förutsättningar för att nå mål med energieffektivisering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mäklare • Finanssektorn • Småhusägare 	<ul style="list-style-type: none"> • Korta filmer 	Inga	4-5 max 10 minuters klipp
7	Utbildning av handledare	<ul style="list-style-type: none"> • Till exempel • Lokala fastighetsnätverk • Konsulter 		Ska ha kunskaper motsvarande modul 1,2, 3, 5 och 6	2 h

Bilaga 1: Deltagande aktörer vid workshops

Nedan presenteras organisationer för de aktörer som medverkat vid workshops och intervjuer under projektets gång.

Organisation	Workshop 1	Workshop 2	Workshop 3
Anthesis	x	x	x
Innovationsföretagen		x	
TMF		x	
Svensk Ventilation		x	x
CIT Renergy AB	x	x	x
SBAB		x	
Svensk Ventilation	x		
Mäklarsamfundet			x
Länsförsäkringar	x	x	
Energimyndigheten	x	x	x
Dryft		x	x
Energiföretagen	x		
Installatörsföretagen	x		
SBAB		x	
Energikontoret Mälardalen		x	x
EEF	x		
Villaägarna	x	x	x
Svenska Bankföreningen	x	x	x
Hemma	x	x	x
Klimatfastigheter	x	x	x
TMF			
SKVP	x	x	x
Länsförsäkringar	x		x
Byggmaterialhandlarna		x	
Nordea	x	x	x
RISE	x	x	
EKR (Järfälla/Solna/Sundbyberg/ Ekerö)	x		x
Swedisol	x		
Econans			x